

SOSYAL MEDYADA YAPILAN SPEKÜLATİF PAYLAŞIMLAR VE KONTRSpeküLASYON RAPORU

Engin DİNÇ

26.03.2020

Engin Dinç

USMED Üyesi, Yazar, Sosyal Medya Uzmanı, Kamu Görevlisi

www.engindinc.com | endiweb@hotmail.com | www.twitter.com/yazarengindinc

www.instagram.com/yazarengindinc | www.facebook.com/yazarengindinc

İçindekiler

Kontrspekülasyon	2-3
Algı Yönetimi ve Yalan Haberler	3-4
Karşı Koyma (Kontrspekülasyon) Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler	4-6
Montaj Belgeleri Tespit Edilmesi	6-9
Kurgu, Montaj ve Manipülatif Videoların Tespit Edilmesi	9-10
Nasıl Manipüle Olmam, Spekülasyona Alet Olmam?	10-11
Montaj, Kurgu ve Manipülatif Paylaşım Yapmanın Hukuki Boyutu	11-13

Kontrspekülasyon

Türk Dil Kurumu spekülasyon hakkında; mesnetsiz ise manipülasyona dönüşür diyor ve tanımına “yönlendirme; seçme, ekleme ve çıkarma yoluyla bilgileri değiştirme” olarak devam ediyor.

Sosyal medya son dönemlerin en önemli kitle iletişim ve sosyal mühendislik alanı olmuş durumdadır. İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun; sosyal medya üzerinden yalan, spekülatif ve manipülatif paylaşım yapanların göz altına alındıkları yönündeki açıklamalarına sürekli

rastlıyoruz. Bu paylaşımları yapanların amaçları; devlet yetkililerine olan güveni kırarak halk arasında nefret, korku ve panik havası yaratarak, devletin varlık ve birliğine yapılması planlanacak kalkışma ve ayaklanmalara psikolojik zemin hazırlamaktır.

Sosyal medyanın hayatımıza girmeye başladığı 2005 yılından günümüze kadar geçen süre zarfında gözle görülür bir gelişme yaşadığı açıktır. Özellikle ortaya çıkan sosyal medya uzmanlığı ve sosyal medya yöneticiliği meslek grupları; sosyal medyanın ne denli önem arz ettiğini bizlere daha net şekilde gösteriyor. Sosyal medya uzmanlığı denildiği zaman akla gelen ilk anlayış; takipçisi yüksek olan (fenomen) kişilerdir. Sosyal medya uzmanı, takipçisi yüksek olan, fenomen olan kişiler anlamına gelmemekle birlikte; sosyal medyanın algoritmasını, yapay zekasını, çalışma ve işleme prensiplerini iyi derecede bilen ve sosyal medyadaki psikolojik ortama haiz olan kişilerdir. Sosyal medya uzmanları, sosyal medya üzerinden kişilere sosyal mühendislik uygulayabilir, kişileri manipüle edebilir, algı yönetimi ve zihin kontrolü yapabilir, kitleleri kendi çıkarları için kullanabilirler.

Sosyal medya uzmanları işlerini iyi niyetle kullanabilecekleri gibi, kötü niyetle de kullanabilirler. Bu hackerlar için de böyledir. Banka hesaplarını boşaltabilen hacker olabileceği gibi beyaz şapkalı hackerlar da vardır; bu kişiler de devlet güvenliği için çalışırlar. Bunlar gibi sosyal medya uzmanlarını; Siyah Sosyal Medya Uzmanı (SSMU) ve Beyaz Sosyal Medya Uzmanı (BSMU) olarak ikiye ayırabiliriz. Bu raporumuzda siyah sosyal medya uzmanları üzerinde duracağız, SSMU'ların

yaptıkları siber çalışmalara karşı kuvvet geliştirme ve algılarını tersine çevirme üzerine BSMU olacağız.

Algı Yönetimi ve Yalan Haberler

Kitlelerin algısını yönetmek, sosyal medyada etkileşim alabilmek için özellikle gerçek kişilere ait olmayan hayali karakter ve kişilerle açılmış sosyal medya hesapları ile yapılan tamamen yalan içeriklerle yapılmış paylaşımlardır. Bu paylaşımlar sosyal medyayı sadece kullanıcı olarak kullanan kişileri hedef almaktadır, sosyal medyaya uzman gözüyle bakan kişiler bu paylaşımların yalan, kurgu veya montaj olduklarını fark eder ve karşı tepki gösterirler; bu karşı tepkiye Kontrspekülasyon diyoruz.

Örneklerle ifade edelim; son dönemlerde dünyamızın gündemini işgal eden Yeni Koronavirüs (COVID-19) hakkında yapılan paylaşımların büyük çoğunluğu spekülattır. Bir paylaşımına göre *“Türkiye’de tanınan ve sevilen önemli bir siyasi lider ve eşi Koronavirüs enfektesi olmuştur.”* Bu şekilde özellikle isim de verilen yapılacak bir paylaşımın Türkiye gündemine yayılarak konunun trend topic olma süresi ortalama 60 saniye (1 dakika)’dır.

Bunun gibi bir paylaşımı yapan kişi; bir dakikadan kısa bir süre içerisinde 100.000’den fazla etkileşim alacak, paylaşımı kendisine inananlar tarafından FAV ve RT yapılacaktır. Twitter algoritması özellikle doğrulanmamış, blue badge (mavi tik) verilmemiş, telefon ve e-posta adresi doğrulanmamış hesaplardan yapılan bu paylaşımlardan dolayı hesabı askıya almaktadır. Fakat hesap askıya alınana kadar bu yalan bilgi milyonlarca kişiye ulaşmaktadır. Bilgiyi gören kişilerde doğruluğunu araştırma gereği duymadan aynı bilgiyi kendi hesaplarından paylaşarak kendilerine etkileşim çekmeye amaçlarlar ve bu zincir paylaşım bu şekilde devam ederek ülke gündemine yerleşir. Bu bilginin doğrusu, direkt ilgili siyasetçi tarafından açıklansa bile sonrasında halk arasında; *“Şu bakan, şu milletvekili aslında Koronavirüs hastasıymış ama gizleniyormuş...”* şeklinde yayılacak ve yerleşecektir.

Örnekte verdiğimiz bu paylaşım ile ilgili Kontrspekülasyon yapmak için öncelikle ilgili paylaşımı yapan hesabı incelemeli, hakkında bilgi toplamalı, paylaşım yaptığı konuyla ilgili iletişime geçilebilecek kişilerle iletişime geçilmeli veya resmi haber kaynakları araştırılmalı sonrasında ise ilgiliye karşı paylaşım yapılmalıdır. Bu paylaşımı yapan kişinin ekran görüntüsü alınmalı, paylaşım linki not edilmeli, hesaba ilişkin diğer bilgiler de not alınarak siber@egm.gov.tr adresi başta olmak üzere emniyet güçlerine bildirilmelidir.

Spekülasyonun yayılması halinde ise kitleler halinde hareket etmeye ihtiyaç duyulmaktadır. SSMU'lar özellikle yaptıkları spekülasyon paylaşımlarının yayılması için bot hesaplar ve paneller de kullanılmaktadır. Bu paneller ile bot hesaplara yaptığı paylaşımı FAV ve RT yaparak etkileşimini artırıp Twitter algoritmasını yanıltma ve paylaşımın ön plana çıkmasını, popüler paylaşımlar listesine girmesini sağlamaktadırlar. Karşı koyma işlemi sırasında da bu paneller ve benzeri hesaplar kullanılabilir veya gerçek kişilerce organize şekilde karşı koyulabilir.

Karşı Koyma (Kontrspekülasyon) Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

Öncelikle montaj ile paylaşım yapılmasının son derece basit olduğu unutulmamalıdır.

Montaj eğer atılmış bir tweet üzerinden yapılacaksa bunu Google Chrome tarayıcısının özelliklerinden faydalanarak dahi yapmak mümkündür ki bir üstte Amerikan Başkanı. Donald J. Trump atmış gibi gösterilen tweet bu şekilde yapılmıştır. Bu tarz spekülasyonlar özellikle WhatsApp grupları kullanılarak yapılır ve montaj görüntü sanki bir ekran görüntüsüymiş gibi paylaşılır. Bu şekilde yapılan paylaşımların görülmesi halinde kişinin gerçek hesabına girilerek böyle bir tweetin gerçekten atılıp atılmadığı tespit edilmeli, eğer böyle bir tweet atılmamış ise WhatsApp grubunda paylaşan kişi uyarılmalı ve kişinin bunları kasıtlı yaptığından şüpheleniliyor ise adı,

soyadı, telefon numarası ve WhatsApp grubuna attığı paylaşımın ekran görüntüsü ile birlikte siber@egm.gov.tr adresine e-posta gönderilmelidir.

Yapılmış olan kurgu, montaj ve yalan paylaşım eğer bir görsel ise özellikle Google'ın görsel arama sayfasını (<https://www.google.com.tr/imghp?hl=tr>) kullanılarak görselin aslı araştırılmalıdır. Video içerik ise video içeriğinde geçen kişi, renk, davranışlar Google'de aranarak yine videonun aslına ulaşılabilir. Eğer paylaşım bir metin ve iddia ise iddiaların doğruluğu haber ajanslarından teyit edilmelidir. Türkiye'de Anadolu Ajansı (AA), İhlas Haber Ajansı (İHA), Demirören Haber Ajansı (DHA) gibi ajanslar güvenilir haber veren birincil kaynaklar olarak kabul edilebilir. Bunlar dışındaki haber siteleri de dâhil olmak üzere güvenilir kaynak olarak kabul etmemek gerekir. Bazı haber sitelerinin ve ajansların ülkenin aleyhine paylaşım yapanları destekledikleri ve yurtdışı kaynaklı oldukları unutulmamalıdır.

Yapılan paylaşımın kurgu olduğu tespit edilmiş ve doğrusu hakkında doküman elde edilmiş ise, ilgili kişinin ismi ifşa edilerek paylaşım yapılması halinde; rencide edici olacaktır. Bu nedenle isim ifşa edilerek paylaşım yapılabilir, fakat kişi linç yönteminden etkileşim elde etmek isterse isminin duyulmasından rencide olmayacaktır. Bu durumda kişinin hesabı sosyal medya sitesinin kural ve politikalarını ihlal ettiği gerekçesiyle şikâyet edilmelidir. Toplu halde yapılacak şikâyetler algoritmanın daha hızlı dikkatini çekecek ve hesabı hızlı şekilde askıya alacaktır.

Twitter Politikaları: <https://help.twitter.com/tr/rules-and-policies>

Facebook Politikaları: <https://www.facebook.com/policies>

Instagram Politikaları: <https://www.instagram.com/about/legal/terms/api/>

Tiktok Politikaları: <https://www.tiktok.com/legal/privacy-policy?lang=tr>

WhatsApp Politikaları: <https://faq.whatsapp.com/en/28030012/?lang=tr>

Youtube Politikaları: <https://www.youtube.com/intl/tr/about/policies/#community-guidelines>

Bip Politikaları: <https://bip.com/tr/gizlilik-anlasmasi/>

Telegram Politikaları: <https://telegram.org/privacy>

Skype Politikaları: <https://www.skype.com/tr/legal/>

Snapcat Politikaları: <https://www.snap.com/es/privacy/privacy-policy>

Linkedin Politikaları: <https://www.linkedin.com/legal/privacy-policy? l=tr TR>

Pinterest Politikaları: <https://policy.pinterest.com/tr>

Tumblr Politikaları: <https://tumblr.zendesk.com/hc/tr/sections/206832227-Topluluk-ve-i%C3%A7erik-politikalar%C4%B1>

Twitch Politikaları: <https://help.twitch.tv/s/article/twitch-policies-and-guidelines?language=tr>

Montaj Belgelerin Tespit Edilmesi

Sosyal medyada en fazla manipülatif paylaşımlar resmi belgelerin sanki internet ortamına sızdırılmış gibi gösterilmesi şeklinde yapılmaktadır. Gerçek belgelerin birebir kopyaları; içeriği değiştirilerek hazırlandıktan sonra telefonla fotoğrafı çekilerek veya ekran görüntüsü alınmış gibi gösterilerek, belgenin gerçek olduğunun daha fazla inandırıcı olması sağlanmaktadır.

Bu tarz belgelerin tespit edilmeden hızla yayılması korku, panik ve kaosa neden olmanın yanı sıra ilgililerin sorumluluğunu da göstermektedir. Daha önceki bir zamanda farklı amaçla sızdırılan bir yazı değiştirilerek yapıldığı için ilk paylaşımı yapan kişiye etik açıdan sorumluluk doğurmaktadır.

Resmi belgelerin doğruluğunun tespit edilmesi bazı önemli unsurlara dikkat etme ile sağlanabilmektedir. Bunların başında belgenin tarihi ve sayısı gelmektedir. Resmi belgelerdeki sayılar Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS) kriterlerine uygun şekilde verilir ve her belgenin kendisine ait sayısı vardır. Bir belgenin sayısının başka bir örneği daha olamaz. Bunun yanında belgelerin alt kısımlarında QR kod ve bir numaratik kod bulunur. Bu kodlar ile belge E-Devlet üzerinden doğrulanabilir. Ayrıca gerçek belgeler Resmi Yazışma Kuralları'na uygun olarak yazılmış olmalıdır.

Aşağıda gösterilen belge tamamen montaj olarak yapılmıştır. Öncelikle DETSİS sistemindeki sayıların başına hiçbir şekilde GİZLİ diye bir ifade yazılmaz, gizli belgelerde GİZLİ yazısı belgenin sağ üst köşesinde uygun bir yerde yer alır.

Belgenin alt kısmında QR kod veya numaratik belge doğrulama kodu olması gerekirken bu kod yukarıdaki sahte belgede yer almamış.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

ACIL SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -
ACIL SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
13/03/2020 19:42 -40402743-010-121

0012-214978666710

Sayı : GİZLİ - 37106802-
Konu : COVID -19 Ek önlemler

DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Bilim Kurulu'nun, 11 Mart'ta Dünya Sağlık Örgütü'nün(WHO) koronavirüsü "pandemi" (salgın) olarak sınıflandırması ve virüsün tüm dünyadaki yayılma hızını dikkate alarak sunmuş olduğu önerileri kapsamında:

- 1) 16/03/2020 tarihi itibarıyla "Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri" olarak faaliyet yürüten ve vatandaşların çok yakın bir mesafede bir arada bulunarak hastalığın bulaşma riskini artıracak, pavyon, diskotek, bar ve gece kulüplerinin geçici olarak faaliyetlerinin sonlandırılması,
- 2) 20/03/2020 tarihi itibarıyla Eczaneler ve Hastaneler hariç olmak üzere, insanların toplu olarak bir araya gelebileceği Spor salonları, yüzme havuzları ve bazı spor tesisleri, kulüpler, dernekler, galeriler, kütüphaneler, ibadethaneler, parklar, otobüs terminalleri, alışveriş merkezleri ile, 3 kişiden fazla çalışması bulunan işletmelerin geçici olarak kapatılması;
- 3) bunlardan sadece lokanta, restoran ve kafe gibi işletmelerin yalnızca evlere servis hizmeti yapmaları koşuluyla açık kalmalarına müsaade edilmesi,
- 4) 23/03/2020 tarihi itibarıyla Süpermarketlerin Pazartesi - Çarşamba ve Cuma olmak üzere haftada 3 gün 08:00-16:00 saatleri arasında açık olmaları gibi bir takım önlemler alınacaktır.

İnternet üzerinden mal ve hizmet sunan tedarik zincirleri ile taşımacılık, tarımsal faaliyetler, benzin istasyonları, bankacılık, sigorta ve posta hizmetlerinde herhangi bir aksama olmayacaktır.

Mezkur kurulun önerileri doğrultusunda yeni tedbirlerin hayata geçirilmesi ve konunun gizli kalması adına gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.13/03/2020

Dr. Semih KORKUT
Bakan a
Genel Müdür

Dağıtım: A Planı
81 İl Valiliğine (İl Sağlık Müdürlüğüne)

Yazıda kullanılan dil Resmi Yazışma Kurallarına uygun yazılmamıştır, arz/rica ast ve üste dağıtım yazıda kullanılırken söz konusu sahte belgedeki dağıtım yerlerinin yazıyı yazan makamdan ast olduğu görülmektedir.

Belgeyi imzalaya Dr. Semih Korkut adında herhangi bir bürokrat olmadığı da tespit edilmiş imzanın ise yine sahte imza olduğu, PNG görsel satan sitelerden temin edildiği anlaşılmıştır.

Fakat bu belge binlerce kişi tarafından paylaşılmış, milyonlarca kişiye ulaşmış, sahte olduğu ispat edilmiş olmasına rağmen gerçekliğine inanan kişiler bulunmaktadır. Öyle ki söz konusu belge ile ilgili Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin Koca paylaşım yapmak durumunda kalmıştır.

Dr. Fahrettin Koca @drfahrettinkoca · 16 Mar

Sosyal medya ve Whatsapp'tan yayılan "GİZLİ" belge GERÇEK DİŞİDİR. Panik yaratacağı bilinerek UYDURULMUŞTUR. Güven kaybına yol açarak, 82 milyonun zaafa düşmesini amaçlayanlar var. Hassasiyetinizle oynayanlar var. Şans tanımayın. DOĞRU HABER, RESMEN YAPILAN AÇIKLAMADIR.

3,6 B

35 B

113 B

Bu belge gibi her gün binlercesi üretilmektedir. Bu belgeyi üretenler hakkında yapılan soruşturma sonucunda kişilerin FETÖ, PKK ve DHKP-C ile ilişkili oldukları tespit edilmiştir. Bunlar dışında sırf etkileşim almak ve tanınma amaçlı paylaşım yapanlar da bulunmaktadır.

Kurgu, Montaj ve Manipülatif Videoların Tespit Edilmesi

Özellikle senaryo yazılım kurgulanarak oynanan, oyuncuların ise çoğunun yurt dışına kaçmış FETÖ militanlarından oluşan videolar da halkı korku ve paniğe sevk etmek veya manevi, dini ve milli duyguları sömürmek amaçlı üretildikleri görülmektedir.

Yeni Koronavirüs'ün (COVID-19) ortaya çıkmasıyla manipülatif paylaşım yapanlara da bir nevi gün doğmuş oldu. Bu kişilerin eline halkı korku ve paniğe sevk edebileceği büyük bir koz geçmiş oldu. Özellikle paylaşım yapılan bazı video içeriklere bakıldığında sokakta bayılmış veya yerde yatan kişilerin görüntüleri kaydedilmiş ve videoda “görüntüde birisi sokak ortasında Koronavirüsü nedeniyle öldü, şuan canlı yayında çekiyorum ...” ve benzeri söylemler duyulmaktadır. Bu paylaşımların bazıları eski görüntülerin üzerine ses kaydı kurgulanarak yapıldığı gibi bazıları da gerçek görüntülerin çarpıtılarak verilmesi sonucunda ortaya çıkmıştır. Oysa bu görüntüde yer alan kişilerin asıl bayılma nedenleri kimisinde alkol koması iken kimisi de sara krizi geçirmekte ve bir kişi de sokakta; otobüs durağında yatan bir vatandaşdır. Bununla alakalı Uluslararası Medya

Enformasyon Derneği (UMED) Başkanı Aslan Değirmenci gerçekleri izah eden aşağıdaki paylaşımı yapmak durumunda kalmıştır.

Aslan Değirmenci ✓
@aslandegirmenci

*Video paylaşıp, "Pendik'te sokak ortasında adam öldü" dediler.

-Hastaneye kaldırıldı, alkol komasına girdiği anlaşıldı.

*Video paylaşıp, "Ragıp Gümüşpala caddesinde adam öldü" dediler.

-Ailesi, "Fenalaşıp fenalaşıp kendisine yere atar, sonra milletten para toplar" dedi
İşte öyle

ÖS 11:59 · 24 Mar 2020 · [Twitter Web App](#)

1,1 B Retweetler **3,7 B** Beğeniler

Nasıl Manipüle Olmam, Spekülasyona Alet Olmam?

Sosyal medyada yapılan paylaşımlara eleştirel bir gözle bakmalı, en güvendiğimiz kişilerin paylaşımlarına dahi eleştirel yaklaşmalı ve aslını araştırmak için mutlaka Google ve Yandex arama motorlarını iyi kullanmalı, iddia ve paylaşımların aslını ilgili kurumun resmi hesaplarından aramalıyız. Özellikle hesaplarda veya kurumsal web sitesinde açıklama yoksa veyahut resmi ajanslarımızda kaynak gösterilen bir haber yoksa iddianın yalan olduğu daha nettir. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, devletimizin medya yüzüdür ve tüm ulusal ve uluslararası medya kuruluşları ile kurumsal kimliğe sahip kişilerin hesapları ve web sitelerini takip etmektedir.

Spekülatif paylaşımlara alet olmamak için; eleştirel olmalı, kaynak araştırması yapmalı, direkt paylaşmamalı, paylaşımı yapanın kim olduğuna bakılmalı, ünlüler ve tanınmış kişiler adına açılmış parodi hesaplara itimat edilmemeli, hesapların kapatılması için şikâyette bulunulmalıdır.

Kurumsal açıklamalar için direkt kurumun ilgilisi olan Bakan ve Bakanlık hesaplarını takip etmeli, oradan yapılan açıklamalara riayet edilmelidir. Manipülasyon amaçlı paylaşım yapanların ekran görüntüsü, paylaşım linki, hesap görüntüsü, varsa farklı bilgiler siber@egm.gov.tr e-posta adresine veya Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sosyal medya hesaplarına bildirmeliyiz. Bu bir vatandaşlık görevidir.

Montaj, Kurgu ve Manipülatif Paylaşım Yapmanın Hukuki Boyutu

Kurgu olduğu kesinleşen video ve paylaşımlarla ilgili yakın çevremizi bilinçlendirmeli, bilgisizce WhatsApp gruplarında paylaşan yakınlarımızı uyarmalı, kurgu paylaşımlarla ilgili yasal sorumlulukları bilmemiz ve bilmeyenlere de öğretmemiz gerekmektedir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 213. maddesinde *“Halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak amacıyla hayat, sağlık, vücut veya cinsel dokunulmazlık ya da malvarlığı bakımından alenen tehditte bulunan kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”* hükmolunmuştur.

Bunun dışında suçlu olan bir kişiyi övmek amaçlı bot hesaplar kullanılarak açılan etiketleri (tagleri) desteklemek ve destekleyici paylaşım yapmak da suç unsuru oluşturabilmektedir. Örneğin; Abdullah Öcalan PKK terör örgütü lideri ve suçludur. #AbdullahÖcalanıDestekliyoruz diye bir etiket açıp bu etiket altında olsun olmasın Abdullah Öcalan'ın yaptıklarını desteklemek PKK'yı desteklemek anlamına gelir ve bu durum 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 215. maddesinde; *“İşlenmiş olan bir suçu veya işlemiş olduğu suçtan dolayı bir kişiyi alenen öven kimse, bu nedenle kamu düzeni açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması hâlinde, iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”* şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasanın 10. maddesi uyarınca; *“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.”* Bu hükme muhalif şekilde paylaşım yapmak da 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 216. maddesinin; *“Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (3) Halkın*

bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” hükümlerine göre suç unsurudur.

Sosyal medyayı kullanmak, paylaşım yapmak demek devletin denetim ve kontrolünden, yasal sorumluluktan uzak olmak demek değil, aksine bilgili ve bilinçli olmak demektir.

Engin Dinç